

Riktlinje

2022-02-02

Personalföreträdare i nämnder

KS 2022/0154 003

Fastställd av kommunstyrelsens personalutskott 2014-04-16, KS 2014/0213. Redaktionella ändringar införda den 17 april 2018 och den 2 februari 2022.

Riktlinjen innehåller bestämmelser om personalföreträdare i kommunens olika nämnder.

KOMMUNSTYRELSENS KONTOR

 norrkoping.se

NORRKÖPING

Personalföreträdare i nämnderna

Bestämmelserna om närvarorätt för företrädare för de anställda i kommunen finns i kommunallagen 7 kapitel 10 – 19 §§. Grundläggande är att närvarorätten gäller vid sammanträden med andra nämnder än styrelsen. Med nämnder avses organ som har förvaltnings- och verkställighetsuppgifter. Närvarorätten gäller inte i utskott, revisionsnämnd, förtroendenämnder, valnämnd eller överförmyndarnämnd.

Även om personalföreträdarna utses av arbetstagarorganisationerna så representerar de inte dessa. Personalföreträdarna ska fungera som ombud för alla medarbetare i kommunen.

Personalföreträdarnas närvarorätt

Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda. De har inte rätt att närvara vid behandlingen av ärenden av följande slag:

- ärenden som avser myndighetsutövning mot enskild,
- förhandlingar med en arbetstagarorganisation,
- uppsägningar av kollektivavtal,
- arbetskonflikter,
- rättstvister mellan kommunen och en arbetstagarorganisation,
- ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Lagstiftaren har varit specifik när närvarorätten för personalföreträdare har angetts. Det finns ingen generell rätt att närvara vid behandlingen av alla ärenden i en nämnd. De ärenden som ordföranden i nämnden anser rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda ska grupperas tillsammans i föredragningslistan så att personalföreträdarna slipper gå ut och in på sammanträdet. Dessa ärenden kan då avgöras i en följd.

Typiska ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda är nämndens budget, organisationsfrågor med mera. Ärenden som inte rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda är fastighetsöverlåtelse, fördelning av platser i tomtkö och andra beslut som hänger samman med kommunens mark- och fastighetspolitik, fördelning av bidrag till föreningar med mera.

Rätt till information – tystnadsplikt

Personalföreträdarna har rätt att få den information de behöver för sin verksamhet. Nämnden är alltså skyldig att lämna upplysningar till personalföreträdarna, dock ska nämnden iaktta föreskrifterna i offentlighets- och sekretesslagen. Detta hänger samman med frågan om tystnadsplikt. Tystnadsplikten gäller anställda och ledamöter. Personalföreträdarna utses och entledigas av arbetstagar-organisationerna och kan alltså inte anses vara vare sig ledamöter eller anställda. Tystnadsplikt kan åläggas personalföreträdarna endast med tillämpning av 10 kapitlet 14 § offentlighets- och sekretesslagen. Nämnden ska om den finner att risk för skada,

men eller annan olägenhet föreligger ställa upp ett förbehåll enligt denna bestämmelse när uppgifterna lämnas ut.

Hur personalföreträdare utses

Personalföreträdare utses bland medarbetarna i kommunen, i första hand utses de bland dem som är anställda inom nämndens verksamhetsområde. Om arbetstagarorganisationen vill utse en personalföreträdare som inte är anställd inom den enskilda nämndens verksamhetsområde ska samråd ske med nämndens presidium innan denna möjlighet utnyttjas.

Högst tre personalföreträdare och en ersättare för var och en av dem får finnas för varje nämnd.

Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen har kollektivavtal med. Kommunen förutsätter att arbetstagarorganisationerna kommer överens om vilka organisationer som ska utse representanterna i den enskilda nämnden. Det är en förutsättning för att närvarorätten ska kunna utövas.

Vid början av varje mandatperiod samt om förändringar sker under tiden ska de arbetstagarorganisationer som utsett personalföreträdare i nämnderna, meddela respektive nämnd vilka personer som utsetts. Mandatperioden för personalföreträdarna är den samma som för ledamöter i nämnden. Personalföreträdarna ska noteras i förtroendemannaregistret.

Om en arbetstagarorganisation entledigar en personalföreträdare ska detta meddelas till den aktuella nämnden och till personalavdelningen.

Jäv

Jävsreglerna i kommunallagen gäller även personalföreträdarna och ska tillämpas.

Kallelse

Personalföreträdarna ska kallas till sammanträden i samma tid som ledamöterna i nämnden. Kallelsen ska innehålla tid och plats för sammanträdet samt uppgift om vilka ärenden som ska behandlas. För att kunna särskilja de ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda, och förhindra att sekretessuppgifter sprids måste kallelse ske på annat sätt än via applikationen "Mina möten" och läsplatta. Varje nämnd har ansvar för att upprätta rutin för att kalla personalföreträdarna. Ersättarna kallas bara när de ska tjänstgöra som personalföreträdare.

Sammanträdet

De ordinarie personalföreträdarna har alltid närvarorätt vid nämndens sammanträde under de ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda. Ersättare har motsvarande närvarorätt när någon av de ordinarie personalföreträdarna är frånvarande. Personalföreträdarna har rätt att delta i nämndens överläggningar, men inte i besluten.

